www.dobsina.sk www.mestodobsina.sk ročník XVI. č. 3 - 4: marec - apríl 2023

DOBŠINSKÉ NOVINY

mesačník obyvateľov
MESTA DOBŠINÁ

Pripomenuli sme si Deň učiteľov

V priestoroch divadelnej sály Kultúrneho domu v Dobšinej sa 28. marca 2023 uskutočnilo pri príležitosti Dňa učiteľov stretnutie všetkých pedagógov a zamestnancov školstva. Ako je vo všeobecnosti známe, Deň učiteľov je úzko spätý s učiteľom národov, Jánom Amosom Komenským, ktorý sa zaradil k najvýznamnejším pedagogickým osobnostiam v dejinách. V jeho šľapajach a činoch, ktoré sú i dnes pre mnohých vzorom, pokračujú vyučujúci dodnes.

Pri tejto slávnostnej príležitosti boli ocenení práve tí pracovníci, ktorí neváhali neraz povýšiť svoje celoživotné poslanie nad všetko ostatné a venovali sa s obetavosťou našej budúcnosti – mladým ľuďom. Z rúk primátora mesta Dobšiná, Jána Slováka a odbornej zamestnankyne školského úradu Mgr. Moniky Dúdorovej, boli pri tejto príležitosti udelené plakety Jána Amosa Komenského desiatim pedagógom, ktorí pôsobia na území nášho mesta.

„Na prvej priečke stojí učiteľ milujúci deti i svoju prácu, hrdý na svoje poslanie a výsledky svojich žiakov, je tolerantný k nedostatkom a slabostiam rodičov i žiakov“. Takí sú aj učitelia v Dobšinej, ktorí robia česť svojmu povolaniu. Ocenení plaketou J.A. Komenského preto v roku 2023 boli: Mgr. Milada Breuerová, Mgr. Zdenka Klekнerová, Ing. Mária Rybárová , Mgr. Iveta Bukovinská, Mgr. Beáta Lefflerová, Bc. Mária Hutníková, Mgr. Andrea Brondošová, Mgr. Soňa Plutová, Mgr. Ondrej Dovalovský, Mgr. Soňa Ďurajová. Slávnostný príhovor a kultúrny program, ktorý pripravili žiaci škôl a školských zariadení pohladil srdcia tých, ktorí sa venujú tomuto vznešenému povolaniu. Oceneným blahoželáme a všetkým učiteľom prajeme veľa zdravia, síl a inšpirácie v ich náročnej, ale ušľachtilej práci.

Text: J. Karika
foto: P. Burdiga

Mapovanie kultúrneho a historického dedičstva

Každý z nás vie, že príbehy majú svoje kúzlo. Našich žiakov o tom presvedčila Knižná víla, ktorá v piatkový deň zavítala do Základnej školy Eugena Ruffinyho v Dobšinej. Knižná víla pričarovala vzácnu návštevu, aby malí knihomoli zistili, že čítanie má zvláštnu moc a je plné zážitkov.

Vydavateľka kníh a autorka projektu Slovensko - krajina plná tajomstiev Lenka Šingovská našim druhákom, štvrtákom a piatakom priblížila informácie o histórii a kultúre našich predkov. Beseda bola vedená interaktívnou formou - žiaci hádali na základe indícií zaujímavé miesta našej krajiny. Autorka im priblížila pútavé povesti z knižiek, obdivovali spolu rozprávkovo čarovné ilustrácie, ktoré ilustrovala talentovaná Zuzana Fusková. Rekvizity typické

pokračovanie str. 2

Za túlavých psov môžu **nezodpovední chovatelia**

Problém s túlavými psami je nielen v Dobšinej, ale na celom Slovensku. Ministerstvo posunulo zodpovednosť za túlavé psy na samosprávy, obce a mestá, ktorým zo zákona vyplýva povinnosť zriadiť karanténnu stanicu pre túlavé psy, alebo zabezpečiť odchyt túlavých psov na území obce, alebo mesta a následne ich umiestnenie do karanténnej stanice, či útulku. Mesto Dobšiná má uzavretú zmluvu z odchytovou službou OZ Pomoc psíkom na východnom Slovensku vzdialenou 150 km. Karanténna stanica a útulok pre zvieratá sú povinné pri prevzatí zvieraťa overiť jeho identifikáciu – čip. Ak zviera nie je individuálne označené, karanténna stanica, alebo útulok pre zvieratá po jeho prijatí bezodkladne zabezpečí jeho označenie, alebo opis so zreteľom na špecifiká každého druhu.

S problémom premnoženia túlavých psov v Dobšinej sme oslovili náčelníka mestskej polície, Jaroslava Plačka. „Ďalšie odchytové služby, alebo útulky, ktoré sme oslovili boli plné a nevedeli nám poskytnúť požadovanú službu. Odchyt sa snažíme vykonávať najčastejšie ako je možné, ale problém nastáva nie pri samotnom odchyte, ale pri umiestnení psov do karanténnych staníc a útulkov, ktoré sú preplnené a ďalšie psy nemajú kam umiestniť. Našu zazmluvnenú odchytovú službu sme kontaktovali od októbra minulého roka, ale boli plní a navyše im nosili psov aj z Ukrajiny, kde ich odchytávali a nosili na Slovensko.

Boli nám hlásené na oddelenie MsP svorky psov pred základnou školou a dokonca už aj útoky psov na ľudí, tak sme znovu kontaktovali odchytovú službu, že urgentne potrebujeme vykonať odchyt, ale stále mali plný stav a naviac boli aj v karanténe kvôli výskytu besnoty v okolí. Odchyt nám preto nevedeli vykonať a táto situácia trvala skoro tri mesiace. Až teraz dňa 10.3.2023 bol v meste Dobšiná vykonaný prvý odchyt túlavých psov v roku 2023. Bolo odchytených 9 psov, išlo hlavne o tie, ktoré dlhodobo chodili s deťmi ráno do školy. Určite sa však objavia znovu ďalší, čo nám budú občania hlásiť a mesto, ako aj mestská polícia sa bude snažiť zabezpečiť ďalší odchyt túlavých psov, ktorý mu vyplýva zo zákona," vysvetlil náčelník Mestskej polície v Dobšinej, Jaroslav Plačko, ktorý jedným dychom dodáva, že ďalšia požiadavka mesta môže byť vzhľadom na preplnenosť útulkov vybavená znovu aj o mesiace.

Podľa mnohých za túto bezútešnú situáciu môžu predovšetkým nezodpovední chovatelia, ktorí si zadovážia psa, často ho neprihlásia do evidencie, neposkytujú mu veterinárnu starostlivosť a defakto neraz takto prevádzkujú nelegálne chovy. O zvieratá sa im stará ulica a keďže psy nie sú čipované a ani kastrované, vytvárajú sa tak vhodné podmienky pre ich ďalšie rozmnožovanie, čoho následkom je prehodenie morálnej aj finančnej zodpovednosti na mesto a tým aj všetkých daňových poplatníkov. Najúčinnejším no dlhodobým riešením je aj podľa veterinárnych lekárov zmena myslenia obyvateľov, ktorí ak si zadovážia zviera, musia sa vedieť o neho adekvátne postarať tak, ako ukladá zákon.

Text & foto: J. Karika

Zvíťazila na okresnom kole H. Kubína

Dňa 28. marca 2023 sa v priestoroch historickej radnice v Rožňave konal 69. ročník celoštátnej postupovej súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín. Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie nadania a umelecko-odborný rast jednotlivcov a kolektívov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti umeleckého prednesu.

Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Základnú školu v Dobšinej reprezentovala žiačka VIII.A triedy Terézia Vikartovská, ktorá v III. kategórii v prednese poézie obsadila krásne 1. miesto a zároveň postup do krajského kola. Srdečne blahoželáme!

Mgr. Andrea Brondošová

Mapovanie kultúrneho...

dokončenie zo str. 1

pre vybrané regióny Slovenska, o ktorých spolu hovorili, umocnili zážitok z knižného stretnutia. Mladí čitatelia tak mali možnosť si vyskúšať goralský klobúk, či vidieť čičmianske vzory.

Žiaci druhého ročníka pod vedením pani učiteľky Plutovej vytvorili leporelo o tajuplných miestach na našom čarovnom Slovensku. Nadšené detské tváre, nekonečné otázky, spoločné fotografie a radosť zo stretnutia s autorkou sú tým najkrajším dôkazom toho, že beseda sa žiakom naozaj páčila. Verím, že čítanie kníh si upevní svoje miesto v malých detských srdiečkach.

Mgr. Marína Krivanská

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

február 2023

V dňoch 04.02.2023 o 09:30 hod., 05.02.2023 o 09:00 hod., 09.02.2023 o 11:50 hod.,16.02.2023 o 13:00 hod.,19.02.2023 o 15:00 hod., 22.02.2023 o 10:40 hod., hliadky MsP počas výkonu služby zistili na uliciach: Nová, SNP, Zimná a na Námestí baníkov priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Jednalo sa o nerešpektovanie dopravnej značky zákaz státia, zákaz vjazdu, bránenie výjazdu vozidlu, neoprávnený vjazd do pešej zóny. Vodičom boli uložené pokuty v blokovom konaní.

V dňoch 16.02.2023 o 16:00 hod., 22.02.2023 o 11:15 hod. bol kamerovým systémom ako aj hliadkovou činnosťou hliadky MsP zistený na uliciach: Nová a Zimná ambulantný predaj tovaru z motorového vozidla cudzím štátnym príslušníkom, kde predaj bol vykonávaný bez príslušného povolenia obce. Uvedené skutky boli príslušníkmi MsP na mieste riešené pokutami v blokovom konaní pre porušenie VZN mesta.

V dňoch 13.02.2023 o 14:30 hod.,16.02.2023 o 09:00 hod., 22.02.2023 o 11:30 hod., 28.02.2023 o 17:15 hod., hliadky MsP počas výkonu služby zistili na uliciach: Nová, Severná, Zimná a SNP na verejnom priestranstve voľne pohybujúcich sa psov bez dozoru. Šetrením boli zistení držitelia psov, ktorým boli za porušenie VZN mesta uložené pokuty v blokovom konaní.

Dňa 23.02. 2023 o 16:00 hod., hliadka MsP na základe upozornenia občanov zistila krádež haluziny v lesnom poraste v lokalite nad Skalnou ulicou. Jednalo sa o občana s trvalým pobytom v meste Poprad, ktorý bez príslušného povolenia vykonával zvoz haluziny na ručnom vozíku. Za priestupok proti majetku mu bola uložená pokuta v blokovom konaní.

V dňoch 22.02.2023 o 23:30 hod., 28.02.2023 o 22:45 hod., hliadky MsP na základe oznámenia občanov zistili na Novej ulici rušenie nočného kľudu hlasnou hudbou a spevom v rodinných domoch podnapitými osobami. Skutky boli riešené pokutami v blokovom konaní za priestupky proti verejnému poriadku.

DOBŠINSKÉ NOVINY
VAŠE TIPY NA ČLÁNKY:
dobsinske.noviny@dobsina.sk

V Dobšinej prijali a ocenili **bezpríspevkových darcov krvi**

Obetavosť, ľudskosť a solidarita boli dôvodom stretnutia dňa 22. marca 2023 v priestoroch historickej radnice mesta Dobšiná. Samospráva nášho mesta verejne prijala a ocenila po vzore Slovenského Červeného kríža (SČK) „hrdinov“ z nášho mesta, bezpríspevkových darcov krvi. Oceňovanie darcov prebiehalo za účasti primátora mesta, Jána Slováka a členov Zboru pre občianske záležitosti.

Bezpríspevkoví darcovia krvi svojim rozhodnutím pomáhať ľuďom v tej najťažšej chvíli preukázali svoju ľudskosť a nezištnosť. Darcovstvo má svoju tradíciu, má svojich stálych darcov, ktorí k tomu vedú aj svoje potomstvo a príbuzných. Inak tomu nie je ani v našom meste, kde v tomto roku dvaja občania pravidelne pomáhajú iným, tým najvzácnejším darom života.

V celom okrese nájdeme dovedna desiatky ocenených záchrancov života a v našom meste sú držiteľmi vzácnych ocenení za rok 2022 títo občania: Bronzová plaketa: Jana Baštáková. Zlatá plaketa: Milan Hutník. Primátor Dobšinej preto verejne vyslovil vďaku za humánny čin darcov, ktorí sa okrem malých pozornosti od samosprávy, v závere podujatia podpísali do Pamätnej knihy mesta Dobšiná.

Text: J. Karika

Potravinovú a hygienickú pomoc **odovzdali aj v Dobšinej**

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny spolu s partnerskými organizáciami začali rozdávať potravinové a hygienické balíčky sociálne najzraniteľnejším osobám a rodinám. Rezort práce pripravil v rámci jarnej distribúcie potravinovej a materiálnej pomoci 95 829 potravinových a 65 448 hygienických balíčkov. Potravinové a hygienické balíčky sa do rúk ľudí v okresoch dostanú v priebehu marca a apríla. Celková hodnota poskytnutej pomoci je 5,3 milióna eur. Dňa 11.04.2023 prišlo na rad aj mesto Dobšiná, kedy Diecézna charita v Rožňave odovzdala balíky pomoci presne 168 rodinám. Na odovzdávanie tejto pomoci dohliadal referent pre styk s Rómskou komunitou, Marián Bubenčík, terénni sociálni pracovníci a členovia Miestnej občianskej poriadkovej služby.

Príjemcami potravinových a hygienických balíčkov sú primárne jednotlivci a rodiny s nezaopatrenými deťmi, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi. Potravinové balíčky dostanú poberatelia pomoci v hmotnej núdzi, ktorým bola vyplatená dávka v hmotnej núdzi v januári tohto roka. Jednotlivec, ktorý spĺňa podmienky, má nárok na jeden potravinový balíček. Rodina s jedným, či dvoma nezaopatrenými deťmi má nárok na dva potravinové balíčky, rodina s 3 a viac nezaopatrenými deťmi má nárok na tri potravinové balíčky.

V balíčku nájdu okrem iného múku, cukor, olej, šošovicu, ryžu, cestoviny, či konzervovanú zeleninu, ovocie a mäso. V hygienických balíčkoch sú prípravky na pranie, umývanie a udržiavanie osobnej hygieny. Rodina s jedným nezaopatreným dieťaťom má nárok na dva hygienické balíčky, rodina s dvomi deťmi má nárok na tri hygienické balíčky a rodina s tromi a viac deťmi má nárok na štyri hygienické balíčky.

Potravinové a hygienické balíčky sú distribuované vďaka Európskemu operačnému programu potravinovej a základnej materiálnej pomoci , ktorý Európska komisia schválila 11. decembra 2014. V rámci programu sa poskytuje potravinová a základná materiálna pomoc pre sociálne najzraniteľnejšie vrstvy obyvateľstva na Slovensku. Tento operačný program je financovaný z Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby.

Text: JK
foto: MB

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

marec 2023

V dňoch 03.03.2023 o 20:00 hod., 14.03.2023 o 11:00 hod., 28.03.2023 o 10:00 hod., 31.03.2023 o 10:00 hod., hliadky MsP počas výkonu služby zistili na ulici SNP priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, kde vodiči motorových vozidiel nerešpektovali dopravnú značku zákaz státia pred obchodnými prevádzkami. Vodičom boli uložené pokuty v blokovom konaní.

V dňoch 05.03.2023 o 09:00 hod., 13.03.2023 o 13:50 hod., 14.03.2023 o 13:00 hod., hliadky MsP počas výkonu služby zistili na Zimnej ulici na verejnom priestranstve voľne pohybujúcich sa psov bez dozoru. Šetrením boli zistení držitelia psov, ktorým boli za porušenie VZN mesta uložené pokuty v blokovom konaní.

Dňa 07.03.2023 o 11:30 hod., v lokalite nad Záhradnou ulicou došlo pri venčení psa k jeho napadnutiu a následnému usmrteniu iným psom, ktorého držiteľ neovládol. Skutok bol realizovaný pokutou v blokovom konaní pre porušenie zákona.

Dňa 10.03. 2023 v čase od 08:00 hod. – 11:00 hod., bol na území mesta Dobšiná vykonaný odchyt túlavých psov oprávnenou osobou, kde bolo odchytených a následne umiestnených do karanténnej stanice 9 túlavých psov. Mesto Dobšiná má v zmysle zákona uzatvorenú rámcovú zmluvu na odchyt a umiestnenie psov do karanténnej stanice oprávnenou osobou so sídlom v meste Veľké Kapušany, ktorá je spoplatnená (paušálny poplatok, poplatok za odchyt zvieraťa a jeho umiestnenie, poplatok za výjazd).

V dňoch 20.03.2023 o 08:40 hod., 22.03.2023 o 09:40 hod. a 10:00 hod. bol kamerovým systémom ako aj hliadkovou činnosťou hliadky MsP zistený na uliciach: Zimná, Hronská a Dedičná ambulantný predaj tovaru z motorového vozidla cudzím štátnym príslušníkom, kde predaj bol vykonávaný bez príslušného povolenia obce. Uvedené skutky boli príslušníkmi MsP na mieste riešené pokutami v blokovom konaní pre porušenie VZN mesta.

Dňa 14.03.2023 o 09:00 hod., hliadka MsP zistila krádež haluziny v lesnom poraste v lokalite nad Tureckou ulicou, kde dvaja občania z ulíc: Turecká a Kúpeľná v Dobšinej bez príslušného povolenia vykonávali zvoz haluziny na ručnom vozíku. Za priestupok im boli uložené pokuty.

Mestská polícia v Dobšinej

Zariadenie opatrovateľskej služby v Dobšinej **bude zrušené**

Zariadenie opatrovateľskej služby v Dobšinej plnilo svoju úlohu v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta od roku 1991, predtým ho prevádzkoval Okresný úrad. Vystriedalo sa v ňom desiatky klientov, ľudí v dôchodkovom veku z radov najmä obyvateľov mesta Dobšiná a priľahlých obcí, ktorí chceli stráviť jeseň života v prostredí, ktoré im uľahčí každodenný život a sprostredkuje väčší sociálny kontakt. Na samotné umiestnenie klienta bol potrebný lekársky posudok, v ktorom bol uvedený aj stupeň odkázanosti žiadateľa. Mesto Dobšiná tak plnilo aj ako poskytovateľ tejto sociálnej služby dôležitú úlohu a roky bolo zariadenie plne obsadené klientmi. To sa však v priebehu rokov razantne zmenilo.

Záujem klientov o umiestnenie do zariadenia opatrovateľskej služby v Dobšinej začal klesať a to až natoľko, že jeho obsadenosť bola už dlhodobo na úrovni 30%. Na pôde 3. mestského zastupiteľstva konaného dňa 23.02.2022 sa preto ocitol návrh na zrušenie zariadenia. Po dôkladnom zvážení na odporúčanie Komisie správy majetku a bytov, tiež mestskej rady preto mestské zastupiteľstvo žiadosti vyhovelo. Podmienkou zrušenia zariadenia však je zabezpečenie náhradného ubytovania pre klientky umiestnené toho času v zariadení. Momentálne sa jedná o tri klientky, z ktorých už dve majú náhradné ubytovanie zabezpečené.

Oslovili sme preto vedenie Mesta Dobšiná, primátora Jána Slováka s otázkou, aké využitie po zrušení Zariadenia opatrovateľskej služby nájde táto mestská budova. „V posledných rokoch bolo zariadenie opatrovateľskej služby využívané maximálne na 30%, čo zapríčinilo, že zariadenie bolo na prevádzkových a údržbových nákladoch v dlhodobej strate. Ďalej ho udržiavať bolo nehospodárne a pre nízky záujem aj zbytočné, a tak mestské zastupiteľstvo odsúhlasilo jeho zrušenie. Momentálne máme pripravené vhodné využitie priestorov tejto budovy pre účely organizácií a občianskych združení pôsobiacich v našom meste, ktorých činnosť by sme aj takýmto spôsobom podporili.“

Text & foto: J. Karika

Rozosielajú doklady pre systém eZdravie

Ministerstvo vnútra začalo od konca marca 2023 znovu doručovať zásielky s občianskym preukazom bez podoby tváre, ktorý slúži ako prihlasovací prostriedok do systému elektronického zdravotníctva eZdravie. Adresátmi sú občania aj v Dobšinej starší ako 65 rokov a deti mladšie ako 15 rokov, ktorí nie sú držiteľmi občianskeho preukazu s čipom.

Ministerstvo vnútra tieto doklady vydáva a zasiela na adresu trvalého pobytu občana bezplatne na základe údajov z Registra fyzických osôb.

Občiansky preukaz bez podoby tváre slúži ako autentifikačný prostriedok na prístup k záznamom elektronickej zdravotnej knižky občana (eZdravie) v ambulancii lekára, či v lekárni. Slúži ako preukaz poistenca. Nie je ho možné používať napríklad ako cestovný doklad.

Občiansky preukaz bez podoby tváre je vizuálne identický s dokladmi vydávanými pred decembrom 2022, avšak neobsahuje všetky identifikačné údaje osoby (fotografiu a podpis držiteľa).

Pre projekt eZdravie bude potrebné celkovo podľa rezortu vnútra vydať elektronické doklady pre približne 800-tisíc občanov do 15 rokov a pre 300-tisíc občanov starších ako 65 rokov. Doposiaľ bolo vyrobených a zaslaných asi 400-tisíc dokladov.

Občianske preukazy bez podoby tváre doručuje Slovenská pošta. Ak vás doručovateľ nezastihne na adrese trvalého bydliska, v poštovej schránke zanechá oznámenie o uložení zásielky na najbližšej pošte. Doklad neprevzatý v odbernej lehote na pošte si budete môcť prevziať na oddelení dokladov OR PZ podľa miesta vášho trvalého pobytu (v našom prípade v Rožňave).

Podľa zákona o občianskych preukazoch sa občiansky preukaz bez podoby tváre automaticky vydáva pri narodení občana, pri udelení štátneho občianstva SR osobe do 15 rokov, a pri prihlásení občana mladšieho ako 15 rokov na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

Občiansky preukaz bez podoby tváre pre osoby do 15 rokov má platnosť 15 rokov, resp. do vydania štandardného OP s fotografiou pri dovŕšení 15 rokov. Na jeho platnosť nemá vplyv ani vydanie občianskeho preukazu pre dieťa na účely cestovania: maloletý môže byť držiteľom oboch dokladov, na cestovanie však môže používať len doklad s fotografiou.

Pre osoby staršie ako 65 rokov občiansky preukaz bez podoby tváre je vydávaný s platnosťou tiež na 15 rokov. V prípade straty, či odcudzenia bude takejto osobe vydaný plnohodnotný občiansky preukaz s fotografiou.

Zdroj: MV SR, spracovala: JK

Aktivačné práce **prejdú zmenami**

Aktivačné práce boli zavedené ešte v roku 2004. Majú pomáhať nezamestnaným, aby si zachovali pracovné návyky, zvýšili svoju šancu uplatniť sa na trhu práce, alebo sa mohli jednoduchšie zaradiť do projektov úradov práce na zlepšenie zamestnateľnosti. Už od 1. apríla 2023 sa rozbieha projekt Podpora udržania pracovných návykov, pomocou ktorého bude nezamestnaný poberajúci dávku v hmotnej núdzi vykonávať aktivačnú činnosť formou menších služieb pre obec, alebo pre samosprávny kraj.

Doteraz aktivačné príspevky upravovali dva zákony a to zákon o hmotnej núdzi a zákon o službách zamestnanosti. Vďaka tomu mohli podľa kompetentných nezamestnaní dookola preskakovať medzi dvoma paragrafmi a roky, ba až desaťročia dostávať aktivačný príspevok bez stabilnej práce. Prideľovanie dávok podľa dvoch spôsobov si vyžiadalo legislatívnu zmenu, ktorá tento proces zjednotila. Tou zmenou je novela zákona o hmotnej núdzi. Podľa rezortu práce sa aktivačný príspevok bude vyplácať ľuďom bez práce, ktorí poberajú dávku v hmotnej núdzi, a ktorí vykonávajú menšie obecné služby, alebo dobrovoľnícku činnosť v rozsahu najmenej 64 hodín mesačne.

O tom, aká je situácia v Dobšinej, nám povedala zamestnankyňa MsÚ, Lucia Turzáková. „Momentálne na pracovníkov aktivačných prác v meste dohliadajú dvaja koordinátori a formou aktivačných prác Mesto Dobšiná vedie 106 občanov, ktorí pracujú 16 hodín týždenne a najviac 80 hodín mesačne. Formou 32 hodín na mesiac však v našom meste pracuje ďalších 113 pracovníkov spadajúcich pod Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý má taktiež dvoch koordinátorov. Pracovníkov aktivačných prác spadajúcich pod mesto je možné rozpoznať aj podľa oranžových viest."

S avizovanou zmenou v systéme však prídu aj zmeny. „Asi najväčšou zmenou pre pracovníkov na aktivačných prácach v Dobšinej je zmena v §12, ktorý sa mení na §54 – Podpora pracovných návykov - pupn. To v praxi znamená, že podľa pôvodného paragrafu sme dohody s pracovníkmi vyhotovovali na 12 mesiacov. Po novom to bude len na 6 mesiacov a to tak, že aj doteraz uzavreté dohody s aktivačnými pracovníkmi upravíme s účinnosťou do konca septembra," spresnila Lucia Turzáková. Uchádzač o zamestnanie si tak bude musieť intenzívnejšie hľadať prácu, nemal by využívať aktivačné práce dlhé obdobie, inak sa môže stať, že po období 6 mesiacov mu ako jediný príjem zostane iba dávka v hmotnej núdzi. Tomu nasvedčuje aj fakt, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zatiaľ nemá avizovaný projekt po skončení tohto obdobia.

Každodenne sa aktivační pracovníci v Dobšinej stretávajú o 07:00 hod., kde im dvaja koordinátori zadeľujú činnosť na daný deň. Pre Dobšinské noviny uviedol koordinátor aktivačnej činnosti, Daniel Blaško,: „Po zimných prácach sme začali s odstraňovaním štrku z vozoviek a chodníkov po zimnej údržbe. Nasleduje celková úprava verejnej zelene, parkov a ako výpomoc Technickým službám. Samozrejmosťou bude aj výsadba okrasných kvetín na námestí, či parkoch a stála údržba čistoty v uliciach mesta, aby sa nezopakovala situácia počas pandémie, kde sa zrazu bez aktivačných pracovníkov kopili smeti na uliciach. Mnohí pracovníci sú veľmi dlho v evidencii uchádzačov o zamestnanie a je ťažké ich motivovať, či presvedčiť a nový systém aktivačných prác bude možno pre mnohých šokom. Budú viac nútení si hľadať skutočnú prácu. Veľmi dlho však trvá adaptácia týchto ľudí na pracovné návyky. Kde je vôľa je však aj cesta a predovšetkým je potrebné chcieť pracovať." Dodajme, že zmeny v aktivačnej činnosti sú najväčšie od roku 2004 a vo veľkej miere sa dotknú aj obyvateľov v Dobšinej v hmotnej núdzi, ktorí sú na ňu odkázaní.

Text & foto: Juraj Karika

Veľkonočná atmosféra na námestí

Maľovanie veľkonočných kraslíc, pečenie koláčov, šibanie dievčat vyzdobeným korbáčom, polievanie vodou alebo siatie obilia. To všetko patrí medzi obľúbené veľkonočné tradície a zvyky, ktorými ľudia každý rok oslavujú sviatky jari. V našom meste sme sviatky jari spojili s výzdobou námestia, ktoré sme skrášlili jarnými briezkami, ktoré nám zabezpečili Mestské lesy Dobšiná a veľkými veľkonočnými vajcami.

Centrum voľného času v spolupráci so školami a škôlkami v Dobšinej tieto veľkonočné vajcia krásne vyzdobili. Pri ich inštalácii dňa 05.04.2023 na námestí nám zaspievali aj ženy zo spevokolu „Dobšinky". Zatancovali a zaspievali nám aj deti z materských škôl pod vedením pána učiteľa. Karola Kuna z miestnej ZUŠ. Deti dostali od primátora mesta, Jána Slováka veľkonočné čokoládové vajíčko. Všetkým zúčastneným pekne ďakujeme, že nám pomohli skrášliť naše námestie v Dobšinej a navodiť tak veľkonočnú atmosféru.

Mgr. Lucia Horváthová

Veľká noc v MŠ P. J. Šafárika

Veľkonočné tradície, ktoré poväčšine majú náboženský, či inak symbolický význam, sa na našom území dodržiavajú už oddávna. Predovšetkým na dedinách stále ožívajú staré ľudové obyčaje. Predstavujú aj oslavu jarných dní, prebúdzajúcej prírody a nového života.

Aj my, učiteľky s deťmi Materskej školy P. J. Šafárika, sme si pripomenuli Veľkú noc maľovaním veľkonočných vajíčok, výrobou rôznych ozdôb, ktorými sme skrášlili triedy. Nechýbalo pripomenutie si veľkonočných tradícií, ako je šibačka, z ktorej mali hlavne chlapci radosť.

J. Kunová

Projekt MOPS v Dobšinej končí

V Dobšinej od februára 2022 znovu začali pôsobiť miestne občianske poriadkové služby (MOPS). V meste pôsobilo dovedna desať členov hliadok MOPS, ktorí získali prácu na 15 mesiacov. Dobšiná bola v minulosti jedným z prvých miest v regióne, kde hliadky začali pôsobiť. Stalo sa tak už v roku 2009 a odvtedy sa MOPS stali každoročne súčinnou zložkou, ktorá pracuje pri Mestskej polícii v Dobšinej a je ňou koordinovaná. V decembri 2021 bolo medzi inými samosprávami na Slovensku doručené rozhodnutie aj Dobšinej, kde sa uvádzalo, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako sprostredkovateľský orgán pre operačný program Ľudské zdroje v rámci konania overilo splnenie podmienok poskytnutia príspevku.

Ministerstvo dospelo k záveru, že žiadosť' podľa jej obsahu a príloh splnila podmienky poskytnutia príspevku tak, ako boli stanovené vo výzve, na základe čoho bola žiadosť schválená. Mesto Dobšiná tak získalo na prevádzku projektu

MOPS dovedna 168 827,40 € s iba päťpercentným spolufinancovaním z jeho celkových nákladov. Trvanie a financovanie projektu rezortom vnútra uplynulo a pracovníkom miestnych občianskych poriadkových služieb končí zmluva na tieto činnosti 30. apríla 2023. Nová výzva na predkladanie projektov však nevyšla, a tak je pravdepodobné, že sa zopakuje situácia z roku 2021, kedy Dobšiná, tak ako aj iné samosprávy, bola bez týchto pracovníkov vtedy až 9 mesiacov.

„V apríli nám končí projekt a hliadky MOPS boli nápomocné pri riešení problematiky v marginalizovaných skupinách, boli využívaní pri kontrole dodržiavania cestnej premávky, pri nástupe a odchode detí zo škôl, kontrole v školách na veľkých prestávkach, pri vyplácaní sociálnych dávok pred poštou, pri pohostinstvách, kde upozorňovali a posielali deti domov, keď tam boli bez prítomnosti rodičov. Zabezpečovali aj ohľad nad verejným poriadkom na problematických miestach, na Dedičnej ulici a iných. Kontrolovali odľahlejšie miesta v meste a celkovo zabezpečovali v našej súčinnosti aj verejný poriadok.

Boli nápomocní aj pri rôznych kultúrnych a športových podujatiach," uviedol náčelník Mestskej polície v Dobšinej (MsP), Jaroslav Plačko, ktorý dodal, že pôsobenie hliadok spočíva najmä v preventívno-výchovnej činnosti v rámci mesta a ich príslušníci napomáhajú pri plnení úloh MsP podľa aktuálnych preventívnych, alebo bezpečnostných potrieb, pričom ukončenie projektu MOPS sa premietne do každej z týchto oblastí. Mesto Dobšiná sa preto v budúcnosti bude znovu uchádzať o pridelenie finančných prostriedkov, aby mohol projekt MOPS v Dobšinej znovu pokračovať. Doteraz však nie je vyhlásená žiadna výzva na predkladanie žiadostí, a tak Dobšiná, ako aj ďalšie mestá a obce na Slovensku sa bez MOPS bude musieť na istý čas zaobísť.

Text & foto: J. Karika

Dni Zeme 2023 v meste Dobšiná

Mesto Dobšiná oznamuje občanom, že v spolupráci s Technickými službami mesta Dobšiná, s. r. o. v rámci Dňa Zeme 2023 zabezpečí bezplatné pristavenie štyroch veľkokapacitných kontajnerov s objemom 3,5 m^3, ktoré budú rozmiestnené v uliciach nášho mesta nasledovne:

Do týchto nádob môžu obyvatelia umiestňovať iba veľkorozmerný domový odpad (starý, najlepšie rozobratý drevený a čalúnený nábytok, koberce, matrace a pod.)

Upozorňujeme občanov, že do týchto kontajnerov nepatrí elektroodpad (napr. chladničky, práčky, televízory, počítače, monitory a pod.) ani na zber biologického odpadu (tráva, konáre, slama), ani na odpad s výskytom nebezpečných látok (batérie, žiarivky). Zber týchto druhov odpadov bude neskôr zabezpečený prostredníctvom iných, mobilných zberov, o ktorých budú obyvatelia mesta informovaní vyhlásením v mestskom rozhlase a uverejnením na internetovom portáli mesta Dobšiná. Kontajnery sú určené pre obyvateľov – fyzické osoby, nie firmy.

MsÚ Dobšiná

Dátum	**Stanovištia**
V dňoch 14.-16. apríl	Futbalové ihrisko - parkovisko
	Hronská -Bujak – za obchodom
	Mierová, Severná
	Turecká
V dňoch 21. – 23. apríl	SNP – mestský park
	SNP – parkovisko Coop Jednota
	SNP - Gymnázium
	Kúpeľná
V dňoch 28 . – 1. mája	Vlčia dolina
	Hnilecká - Skalná
	P.J. Šafárika
V dňoch 5. – 8. mája	Sídlisko Rozkvet
	Zimná – evanjelický kostol
	Zimná – katolícky kostol
	Zimná – Železničná

Na opravu oporného múra sa zvolí vhodné technologické riešenie

Stavebným umením, ktoré pretrvalo dlhé storočia je Dobšiná doslovne popretkávaná. Jedným z dôkazov tohto tvrdenia sú oporné múry, ktoré sa tiahnu pozdĺž Zimnej ulice. Vtedajší majstri sa nimi rozhodli spevniť terén proti zosuvom pôdy a v neposlednom rade priniesť v tých dobách nové stavebné pozemky s inovatívnym riešením, zväčša pre domy tunajších pracujúcich, ktorí pozostávali najmä z radov baníkov. Úsilie starých Dobšinčanov vyvrcholilo do dnešnej podoby oporných múrov, čo dalo možnosť architektonickému vzniku Zimnej ulice ako ju poznáme dnes.

Najdôležitejší je fakt, že podľa kroniky mesta v dobách, o ktorých hovoríme, sa materiál pozostávajúci z kameňov vozil na furmanských vozoch, miestne kováčske dielne vyrábali ručne kované zábradlia, ktoré dodnes nájdeme pozdĺž celého oporného múru a vrcholom tohto diela boli vodné kašne, ktoré v Dobšinej obyvatelia poznajú pod pomenovaním četerne. Tie sa osvedčili nielen ako zdroj pitnej vody, ale tiež ako nevídaná pomoc pri požiaroch, ktoré mesto neraz zachvátili. Oporné múry v Dobšinej, sú často nazývané aj hladovými, keďže ich opätovná obnova, o ktorej už sú písomné záznamy sa udiala v rokoch 1924-1925, počas veľkej hospodárskej krízy.

Dnešnú podobu Zimnej ulice môžeme vďaka oporným múrom považovať za architektonický skvost, keďže je na Slovensku najdlhšou ulicou s takouto použitou úpravou. Zub času sa však podpísal aj na stave oporného múra, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou tejto známej ulice. Už v roku 2020 sme vás informovali, že v mesiaci jún sa jeho istá časť situovaná nad sídliskom Rozkvet rozpadla. Po oslovení statika a vybavení povolení do opravy zasiahla koronakríza a Mesto Dobšiná prostredníctvom Technických služieb mesta mohlo rekonštrukčné práce zrealizovať v roku 2022.

Na treťom nájazde oporného múra sa však situácia zopakovala aj vo februári 2023. Z dôvodu statického narušenia oporného múru na Zimnej ulici sa vozovka od súpisného čísla domu 255 po súpisné číslo 261 na danom úseku uzavrela. Mesto Dobšiná požiadalo obyvateľov, aby rešpektovali dopravné značenie obchádzky daného úseku a taktiež, aby neparkovali a nevchádzali na jednotlivé nájazdy na opornom múre motorovými vozidlami s výnimkou obyvateľov, ktorí tam priamo bývajú.

Opýtali sme sa preto primátora mesta Dobšiná, Jána Slováka aké opatrenia mestská samospráva prijala. „Časť „hladového“ múra sa za posledné obdobie vplyvom poveternostných podmienok a veku veľmi zhoršila. Na základe toho sme kontaktovali statika a zároveň projektanta, ktorí v súčasnej dobe pracujú na odbornom stanovisku a samozrejme aj na projekte okamžitej opravy vhodným technologickým postupom. Opravy úseku oporného múru na Zimnej ulici, ktorý je evidentne narušený a vozovka pod ním je momentálne až do odvolania uzavretá, je prioritou, nakoľko súvisí aj s rekonštrukciou Zimnej ulice, ktorá bude prebiehať v tomto roku. Je nevyhnutné zabezpečiť túto opravu, aby projekt Zimnej ulice mohol byť uskutočnený v celom rozsahu. O záveroch, tiež ďalších postupoch budeme obyvateľov včas informovať,“ uviedol primátor Dobšinej a dodal, že oporné múry ako súčasť historického dedičstva hodlá mesto zachovať a v rámci možností postupne zveľaďovať.

Text & foto: J. Karika

Detský karneval CVČ v Dobšinej

Každoročne, v čase fašiangov, organizuje Centrum voľného času v Dobšinej „Detský karneval“. Je to náš, už druhý, tohtoročný ples pre deti. Karneval sa konal v priestoroch kultúrneho domu 17. februára 2023, na ktorý boli pozvané nielen deti z našich záujmových útvarov, ale aj z nášho mesta, či blízkeho okolia. Veľmi nás potešila vysoká účasť masiek ako aj rodičov či iných príbuzných, ktorí svoje ratolesti sprevádzali. Celkovo sa karnevalu zúčastnilo 183 detí aj dospelých.

V úvode podujatia sa deti postupne predviedli vo svojich maskách v jednotlivých hudobných kolách. Po prezentácii dostalo každé dieťa malé občerstvenie v podobe chutného muffinu a pitia. Súčasťou karnevalu bola aj „Súťaž o najkrajšiu masku“, ktorú hodnotila porota v zložení Mgr. Eva Mihoková – podpredseda rady školy CVČ, p. Stanislav Grančák – predseda kultúrnej komisie mesta a Mgr. Lucia Horváthová – pedagogický pracovník CVČ. Masky boli veľmi krásne, porota preto nemala ľahkú úlohu pri ich hodnotení. Nakoniec boli ocenené tieto masky, ktorým srdečne blahoželáme:

1. miesto – Karolína Máliková – oblak, 2. miesto – Šimon Nohavička – ježko a Karolína Nohavičková – muchotrávka, 3. miesto – Dávid Vikartovský – xylofón, 4. miesto – Klaudia Gvizdová – Pippi Dlhá Pančucha

Po vyhodnotení súťaže nasledovala očakávaná tombola a diskotéka. Veríme, že sa naše podujatie všetkým páčilo a odchádzali domov s peknými zážitkami. Naše poďakovanie patrí rodičom, ktorí pre svoje deti zhotovili prekrásne masky, nášmu DJ J. Korintušovi, bez ktorého by takáto akcia nemohla byť, ale aj všetkým, ktorí sa karnevalu zúčastnili. Už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné podujatie.

Mgr. Sylvia Tešlárová

Členovia DHZ v Dobšinej dbajú na bezpečnosť a pomáhajú

Mesto Dobšiná je zriaďovateľom Dobrovoľného hasičského zboru v Dobšinej, ktorého úlohou je zdolávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach (ďalej len DHZ). DHZ pozostáva z 24 členov. Devätnásť členov spĺňa podmienku odbornej spôsobilosti na výkon činnosti v hasičskej jednotke. Pre piatich členov DHZ je potrebné zabezpečiť základnú odbornú prípravu člena DHZ.

V roku 2022 členovia DHZ zasahovali pri dvoch požiaroch a troch technických zásahoch. Dňa 19. júla 2022 došlo k požiaru traktora a následne rodinného domu na ulici Hnileckej č. 920/5. Udalosť ohlásil primátor mesta Ján Slovák. Dňa 27. júla 2022 došlo k požiaru lesa v ťažko dostupnom teréne o výmere 55 ha v k.ú. Malá Lodina. Udalosť bola ohlásená z operačného strediska HaZZ. 22. augusta 2022 došlo k zaplaveniu pivničných priestorov rodinného domu na Ulici osloboditeľov 185 v obci Vlachovo. Dňa 25. septembra 2022 došlo k upchatiu kanalizácie v rodinnom dome na Ulici záhradnej 860 v Dobšinej.

V rámci zdokonaľovacej prípravy bolo v hasičskej jednotke uskutočnených v roku 2022 - 12 cvičení. Členovia DHZ v rámci svojej činnosti vykonávajú aj údržbu a kontrolu hasičskej techniky v rozsahu a časových intervaloch stanovených výrobcom hasičskej techniky s dôrazom na akcieschopnosť zásahových vozidiel. V roku 2022 sa piati členovia DHZ – Marián Jalč, Peter Zahoranský, Mário Zahoranský, Juraj Garan a Marián Vikartovský zúčastnili základnej odbornej prípravy členov hasičskej jednotky.

Dobrovoľný hasičský zbor mesta Dobšiná získal v roku 2022 paušálnu finančnú podporu 3 000 € z prostriedkov Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky. Poskytnutá dotácia bola použitá na vykonanie servisnej prehliadky vozidla IVECO Daily a na nákup technických zariadení pre hasičskú jednotku.

Zákon NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi zveril časť výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi obciam a mestám. Mesto Dobšiná v zmysle § 23 citovaného zákona vykonalo preventívne protipožiarne kontroly. Primátor mesta Dobšiná poveril vykonávaním preventívnych protipožiarnych kontrol technika požiarnej ochrany Věru Krížovú a členov Dobrovoľného hasičského zboru v Dobšinej, ktorí absolvovali školenie na vykonávanie týchto kontrol prostredníctvom technika požiarnej ochrany. Za vedúceho kontrolnej skupiny mesto ustanovilo Michala Nehrera, členom kontrolnej skupiny je Marián Jalč.

Preventívne protipožiarne kontroly boli vykonávané v čase od 5. septembra 2022 do 30. novembra 2022. Kontrolované subjekty boli vopred informované prostredníctvom mestského rozhlasu a miestnej tlače - Dobšinských novín. Preventívne protipožiarne kontroly boli vykonané podľa ročného plánu na uliciach: Zimnej od súpisného čísla 85 po súpisné číslo 1158, Železničnej od súpisného čísla 289 po súpisné číslo 319, Mlynskej od súpisného čísla 302 po súpisné číslo 307. V kalendárnom roku 2022 bolo skontrolovaných 196 nehnuteľností. Objektov kde neboli zistené nedostatky bolo 189. V siedmich objektoch boli zistené nedostatky, ktoré neboli bezprostredne odstránené a môžu mať vplyv na vznik požiaru. Preventívne protipožiarne kontroly v meste sa vykonávajú podľa vopred stanoveného ročného plánu. V kalendárnom roku 2023 je plánovaná kontrola v 194 nehnuteľnostiach na uliciach: Banská, Budovateľská, Jarková, Hronská, Slnečná, P. J. Šafárika, Lesná a Partizánska.

Zo správy DHZ
sprac. & foto: J. Karika

Jarné prázdniny v CVČ Dobšiná

Deti sa vždy veľmi tešia na prázdniny a my sme radi, že viacero detí sa rozhodlo tráviť jarné prázdniny v centre. Pripravili sme pre nich naozaj pestrý program. V pondelok si okrem množstva hier a zábavy deti vyrobili mini pizze, ktoré si vyzdobili ako tváričky, psíkov, mačičky ... Poobede si ešte vyrobili „Jarného škriatka“, z ktorého sa veľmi tešili. Utorok bol zameraný na pohyb, tak sme sa vybrali k „Žrebčínu“, kde sme koníky, ale aj prasiatka nakŕmili a vydali sa na cestu späť.

V centre sme ešte vyrobili krásne srdiečko pre mamky, pretože sa blížilo MDŽ. Samozrejme najviac sme sa tešili na stredu, kedy nás čakal výlet do Spišskej Novej Vsi a hlavne návšteva plavárne. Deti sa dosýta vyšantili vo vode a potešilo nás, že sme sa stretli s členmi tímu „Špeciálne olympiády Slovensko“, ktorí sa s nami odfotili a Vanda Kračúnová nám krátko porozprávala o jej úspechoch.

Celému tímu sme s deťmi poďakovali a zapriali sme im veľa úspechov. Po plavárni sme ešte absolvovali „Nákupný maratón“ v Madarase a zdravo unavení sme sa doviezli domov. Treba pochváliť, že deti boli po celý čas veľmi dobré a dúfame, že sa im takto strávený čas jarných prázdnin páčil.

Ing. M. Rybárová

Kniha vzdeláva, buduje sústredenosť a rozširuje obzory

Mesto Dobšiná sa aj v roku 2022 uchádzalo o poskytnutie dotácie v rámci výzvy Fondu na podporu umenia (ďalej FPU), v programe 5.1.4 – Akvizícia knižníc, podaním žiadosti o poskytnutie dotácie. Projekt s názvom „Kniha vzdeláva, buduje sústredenosť a rozširuje obzory“ bol FPU podporený sumou vo výške 2500,- €.

Pomocou získaných finančných prostriedkov sme doplnili knižničný fond o literatúru rôzneho žánru a pre rôzne vekové kategórie čitateľov. Z poskytnutej dotácie bolo zakúpených 192 ks kníh, ktoré rozšírili knižničný fond na oddelení beletrie, detskej i náučnej literatúry.

fond na podporu umenia

Projekt Mestskej knižnice v Dobšinej z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Aký bol mesiac knihy v mestskej knižnici?

„Knihy sú ako dvere. Otvoríte ich a vstúpite do iného sveta.“ – Jeanette Winterson. Mestská knižnica v Dobšinej pri príležitosti Marca – mesiaca knihy, otvorila dvere svojim návštevníkom s myšlienkou priblížiť im krásu, ktorá sa schováva v knihách. V priebehu celého mesiaca do knižnice prichádzali deti z Materskej školy P. J. Šafárika, študenti Základnej školy a Spojenej školy, tiež seniori mestskej organizácie JDS v Dobšinej. Pre lepšie zorientovanie sa v systéme uloženia kníh, boli všetci návštevníci prevedení miestami celej knižnice. Krátkou besedou v priestoroch čitateľne bolo návštevníkom vysvetlené, ako knižnica funguje, aké zaujímavé knihy sa v knižnici nachádzajú, čo nás knihy môžu naučiť a prečo by sme mali čítať.

V závere každej besedy sme si názorne ukázali, ako sa samotné vypožičiavanie knihy realizuje. Každá beseda bola obohatená o zaujímavú aktivitu. Pre najmenších návštevníkov boli pripravené záložky, ktoré si mohli vyfarbiť a následne si ich vyvesili na nástenku pred vchodom do knižnice. Starší študenti čítali nahlas krátke pasáže z vybraných kníh a svoju návštevu obohatili aj o recitál básničky. Seniori využili možnosť nahliadnuť do všetkých kníh, ktoré boli vydané v spolupráci s mestom Dobšiná a organizáciami v jeho pôsobnosti.

Čas výpožičných hodín Mestskej knižnice v Dobšinej

DEŇ	DOOBEDA	POOBEDE
Pondelok	Zatvorené	Zatvorené
Utorok	08:00 - 11:30	13:00 - 16:00
Streda	07:30 - 11:30	13:00 - 18:00
Štvrtok	08:00 - 11:30	13:00 - 16:00
Piatok	07:30 - 11:30	13:00 - 18:00

Nechýbali monografie pána Ing. Jozefa Lefflera - Dotkli sa Dobšinej, kniha - Čo varia Dobšinky, ako aj Tajomstvá sklenenej panny od Jozefa Červínku a mnohé ďalšie knihy. Dúfame, že sa noví ale aj stáli čitatelia budú do priestorov Mestskej knižnice v Dobšinej radi vracať. A práve takýmito besedami pripomenieme ľudom, že hoci je už mesiac marec za nami, možnosť si vypožičať a prečítať si dobrú knihu majú v našej knižnici aj počas ostatných mesiacov v roku. Tešíme sa na všetkých.

Bc. Martina Valentková

Prednes poézie a prózy **v mestskej knižnici**

„Naša reč krásna je, pekné slovo srdce zohreje“. V čom spočíva umenie? Predsa v nádhernom umeleckom prednese, ktorý nezvládne hocikto. Tieto schopnosti si mohli vyskúšať aj naši malí umelci na prehliadke v prednese poézie a prózy, ktorá sa uskutočnila v zaujímavých priestoroch Mestskej knižnice v Dobšinej dňa 23.03.2023. Deti si najskôr prezreli priestory knižnice, množstvo kníh, oboznámili sa s ich literárnymi hodnotami a možnosťou ich zapožičiavania .Prednesu sa zúčastnilo 6 detí, ktoré svoje texty odprezentovali za prítomnosti svojich kamarátov a poroty. Za svoj krásny prejav boli ocenení potleskom a samozrejme aj peknou knihou a diplomom. Na stupni víťazov stáli všetci - za ich odvahu, šikovnosť a nádherný prednes.

Mária Gazdíková, MŠ SNP

VEĽKÁ NOC
– najvýznamnejší kresťanský sviatok

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

Vysvetlenie názvu „veľká“ treba hľadať v časoch židovského otroctva v starovekom Egypte. Faraón nebol ochotný prepustiť svojich izraelských otrokov, a preto Boh trestal krajinu desiatimi ranami. Až po poslednej z nich, keď zomrelo všetko prvorodené, aj egyptskí chlapci, medzi nimi aj faraónov syn, faraón prepustil zotročený ľud.

Židia v tú noc na príkaz Pána pomazali veraje svojich dverí krvou baránka. Tak sa ich táto pohroma nedotkla a anjel smrti ich obišiel. Baránok je preto symbolom Ježiša Krista, ktorého krv nás všetkých zachraňuje od večného zatratenia. Ako sa ďalej uvádza v Biblii, po vyslobodení z Egypta previedol Boh ľud na čele s Mojžišom cez Červené more, ktoré rozdelil a vysušil. Tu niektorí hľadajú pôvod tradičného židovského názvu pre Veľkú noc: pésach – prechod. Iní slovo pésach vysvetľujú ako obídenie, vyhnutie sa a vzťahujú ho na anjela smrti, ktorý obchádzal domy potreté krvou. Obídenie aj prechod predstavujú veľké Božie skutky, ktoré Pán urobil počas jednej noci pre svoj ľud, a preto každoročnú spomienku na tento deň Izraeliti nazvali Veľkou nocou.

Symbolika prechodu z otroctva do slobody sa preniesla aj do kresťanstva ako „prechod z hriechu do života v Božej milosti,“ ktorý zabezpečil Ježiš Kristus svojou smrťou a zmŕtvychvstaním. Udalosti spojené s jeho ukrižovaním a vzkriesením sa odohrali práve počas pésachu, a preto sa židovská a kresťanská Veľká noc kryje aj časovo. Nie však úplne, v prvokresťanských spoločenstvách existovali nezhody o dátume slávenia.

Niektoré prvokresťanské spoločenstvá tento sviatok slávili spolu so Židmi 14. deň mesiaca nisan, iné na prvú nedeľu po 14. nisane. Zo spisov cirkevného otca sv. Ambróza sa dozvedáme, že Cirkev sa na tom nedokázala dohodnúť. Spor sa snažil riešiť už v polovici 2. storočia pápež Anicet a neskôr pápež Viktor II., ale ukončil ho až prvý Nicejský snem v roku 325, ktorý nariadil, že Veľká noc sa má sláviť v nedeľu po prvom jarnom splne mesiaca, čo môže pripadnúť na jednu z nedieľ od 22. marca do 25. apríla. Podľa týchto pravidiel sa určuje termín Veľkej noci dodnes. Termín sviatkov Veľkej noci je teda pohyblivý a je závislý od lunárneho cyklu.

Samotný svätý týždeň sa začína Palmovou (Kvetnou) nedeľou čiže Nedeľou utrpenia Pána, v ktorej sa spája predzvesť kráľovského triumfu Ježiša Krista so zvesťou o jeho umučení. Pripomíname si jeho slávnostný stup do Jeruzalema a vo sv. omši sa spievajú pašie (lat. passio – utrpenie) – opis utrpenia a smrti Ježiša Krista od Poslednej večere až po jeho smrť na kríži, ako ho podávajú evanjelisti. V tento deň sa svätia palmové alebo olivové ratolesti, u nás najčastejšie bahniatka (konáriky vŕby alebo rakyty, pretože pučia na jar ako prvé).

U Židov a starých Rimanov bola palmová ratolesť symbolom víťazstva. Nosili ju v rukách počas víťazného pochodu. Rovnako na štadiónoch dávali víťazom palmové vetvičky ako symbol víťazstva. V Novom zákone sa palmová ratolesť stala symbolom triumfu mučeníka. Olivová ratolesť je zasa symbolom pokoja a mieru.

Podstatou Štvrtka Svätého týždňa (Zeleného štvrtka) je spomienka na ustanovenie sviatosti kňazstva a Oltárnej sviatosti. Začína sa tak sláviť veľkonočné trojdnie. V tento deň predpoludním biskupi na pamiatku ustanovenia sviatosti vysviacky slúžia sväté omše so všetkými kňazmi svojich diecéz. Táto svätá omša sa nazýva Missa chrismatis, lebo sa v nej posväcujú aj tri druhy oleja: krizma, olej katechumenov a olej chorých.

Vo Štvrtok Svätého týždňa večer slávil Ježiš poslednú večeru so svojimi učeníkmi, pri ktorej ustanovil dve sviatosti: kňazstvo a Eucharistiu, keď premenil chlieb a víno na svoje Telo a Krv. Súčasne takto odovzdal apoštolom kňazskú moc so slovami: „Toto robte na moju pamiatku.“ Táto svätá omša je tiež známa obradom umývania nôh 12 mužom, ktorý pochádza z čias pápeža svätého Gregora Veľkého, ktorý denne hostil 12 žobrákov. Týmto dňom, ktorý dostal svoje pomenovanie pravdepodobne podľa zelene v Getsemanskej záhrade, kde sa Ježiš Kristus modlil pred svojim zatknutím vojakmi. Vo štvrtok prestávajú zvoniť zvony ako znak spoluúčasti s utrpením Krista. Ich zvuk sa ozve až na slávnostné Glória na Veľkonočnú vigíliu vo Svätej noci a namiesto nich sa používajú rapkáče.

Veľkonočné trojdnie pokračuje Piatkom utrpenia Pána. V rímskokatolíckych chrámoch sa v tento deň neslúži svätá omša a zachováva sa prísny pôst. V liturgii sa odhalí kríž a vzdáva sa mu posvätná úcta pokľaknutím.

Vo Svätú sobotu Cirkev zotrváva pri Pánovom hrobe a rozjíma o jeho utrpení, smrti, zostúpeniu k zosnulým a očakáva jeho vzkriesenie v modlitbe a pôste. Oltár je odhalený a Cirkev neslávi obetu omše až do slávnostnej vigílie. Obrady Veľkonočnej vigílie sa konajú vždy až po západe slnka. Podľa pradávnej tradície je táto noc očakávaním Pána, noc bdenia, zasvätená Pánovi (Ex 12, 42), oslavou Kristovho zmŕtvychvstania. Začína sa Obradom svetla – požehnaním ohňa a veľkonočnej sviece – paškála. Diakon alebo kňaz ju nesie v sprievode do chrámu. Po slovách „Svetlo Kristovo“ sú od nej zapálené sviece ostatným veriacim. Kríž vyrytý do sviece je znakom smrti, päť otvorov so vsadenými zrnkami tymiánu symbolizuje päť Kristove rán a písmená alfa a omega s letopočtom bežného roku hovoria, že Kristus je Pán času i večnosti, počiatok i koniec všetkého. Procesia s paškálom po sv. omši pripomína slová samotného Krista: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tmách, ale bude mať svetlo života“ (Jn 8, 12).

Na Veľkonočnú nedeľu si Cirkev pripomína zmŕtvychvstanie Ježiša Krista – najväčší Kristov zázrak a základnú pravdu kresťanskej viery. Je to víťazné zavŕšenie Kristovho vykupiteľského diela. Jeho duša sa opäť spojila s osláveným telom, na ktorom síce zostali rany ukrižovania, ale inak nepodliehalo obmedzeniam času a priestoru.

Po Veľkej noci nasleduje osemdňová oktáva Kristovho zmŕtvychvstania, ktorá pozostáva z týždňa bezprostredne po Veľkej noci a končí sa Nedeľou Božieho milosrdenstva (prvá nedeľa po Veľkej noci).

Vyprosujem všetkým ľuďom dobrej vôle, aby sme poznali cenu Kristovej smrti za nás, že ňou Pán zničil naše hriechy a porazil moc smrti a Zlého. Ukazuje nám, že po smrti sa prechádza do večného života pred Božou tvárou. Nech On - vzkriesený prejde Vašim životom a daruje vám silu novej nádeje, útechy, Jeho pokoja a lásky, aby sme žili požehnaný život.

ThLic. Marek Sopko PhD.,
rím. Kat. duch. o. farnosti,
foto: JK, Pramene: www.tkkbs.sk

Deti zábavnou formou **triedili odpad**

Pracovníci komunitného centra organizujú rôzne akcie zamerané pre deti. Tentokrát pracovníčky 24.3.2023 v predpoludňajších hodinách zorganizovali v Kultúrnom dome v Dobšinej predstavenie zamerané na eko-triedenie odpadu pre všetky deti, ktoré majú radi Tárajka a Popletajku. Do nášho mesta zavítala z krajiny Rozprávkovo Popletajka so svojimi kamarátmi zlatou rybkou a veveričiakom.

Deťom zábavnou formou a veselými pesničkami ukázali ako triediť odpad, aby naša planéta bola čistá a zdravá. Do predstavenia Popletajka zapojila aj odvážne deti, ktoré vystúpili na pódium a spolu si zaspievali a zatancovali, čo sa deťom veľmi páčilo. Na záver sa mohli deti s Popletajkou odfotiť a zakúpiť si CD s pesničkami, ktoré sú veselé a zároveň edukačné.

V praxi však prídeme na to, že veľakrát netušíme ani my dospelí, z čoho je obal vyrobený a do ktorej nádoby patrí. Alebo že nie každý papier, plast, alebo sklo môžeme recyklovať. Čo vôbec znamenajú všetky tie zvláštne značky a symboly na obaloch a ako môžeme pomôcť prírode a nášmu životnému prostrediu? To všetko sa dozvedeli deti hravou a primeranou formou.

Na toto predstavenie boli pozvaní žiaci ZŠ Eugena Ruffinyho

- 1. ročník, MŠ ulica SNP, MŠ ulica P. J Šafárika, ŠPMŠ ulica SNP, Centrum pre rodiny s deťmi ulica Nová. Predstavenia sa zúčastnilo dovedna 250 detí. Zároveň by sme radi poďakovali Mestu Dobšiná, ktoré nám poskytlo priestory Kultúrneho domu na túto zmysluplnú akciu.

Tím KC

Svetový deň vody v materskej škole

Každý rok si pripomíname Svetový deň vody, ktorý je 22. marca už od roku 1993. Vyhlasuje ho každoročne Organizácia Spojených národov OSN. Aj my, najmenší sme si ten deň pripomenuli krásnymi aktivitami v Materskej škole P. J. Šafárika v Dobšinej. S deťmi sme diskutovali, prečo je voda taká vzácna pre celý svet.

Na interaktívnej tabuli sme si ukazovali obrázky z prírody, odkiaľ všade tečie voda a ako pomáhame zvieratkám. V ďalších triedach deti tvorili kolobeh vody, pokusy so zafarbením vody lentilkami, krásne medúzy vo vode. Takto sme si spríjemnili vzdelávacie aktivity na tému: Svetový deň vody.

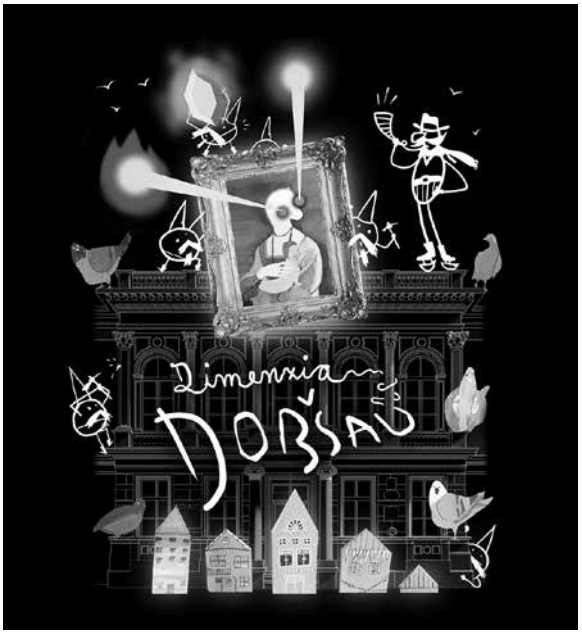
Ing. Janka Kunová

Dimenzia Dobšau **- tajomné zákutia histórie**

Občianske združenie UMČO v spolupráci s umeleckým kolektívom Nano VJs a Základnou umeleckou školou Dobšiná prináša do Dobšinej jedinečný vizuálny zážitok. Projekt Dimenzia Dobšau ideovo čerpá z bohatej baníckej histórie zabudnutého regiónu Gemer a z kedysi slávneho a prosperujúceho mesta Dobšiná.

Inšpiračným zdrojom sú lokálne povesti, mýty a legendy, či takmer zabudnutý jazyk a hlavnou ideou je upriamenie pozornosti na verejný priestor formou súčasného umenia nových médií. Dielom, ktoré odprezentujeme v piatok 26. mája 2023, bude videomapping na dobšinskú radnicu. Sprievodným podujatím, ktoré vo veľmi veľkej miere ovplyvňuje výslednú podobu diela, bol workshop na ZUŠ Dobšiná, ktorý prebehol v dňoch 18. až 21. 4. 2023. Vybraní žiaci sa pripravovali podľa zadaní vopred, no hlavnou časťou bol workshop, na ktorom sa naučili základy analógovej aj digitálnej animácie pod vedením skúsených lektorov, aktívnych vizuálnych a multimediálnych umelcov, Beáty Kolbašovskej, Pavla Červeniaka a Jakuba Pišeka. Ich ďalšou úlohou bude postprodukcia vytvorených diel, nápadov a myšlienok, ktoré budú vo finálnej projekcii tvoriť príbeh. Už teraz vám môžeme prezradiť, že sa tam objaví Sklenená pani a zlá rádioaktívna víla, kultúrni aktivisti z 19. storočia, ale aj nedávno objavený minerál Dobšináit. Bude to spektakulárne a všetko sa bude odohrávať na neorenesančnej fasáde mestskej radnice počas jedného májového večera.

Občianske združenie UMČO sídli a tvorí prevažne v Košiciach. Názov je odvodený od hesla „umenie pre každého človeka“ a naším hlavným cieľom je podpora kreativity u bežných ľudí v každodennom živote. Spájame profesionálnych umelcov z rôznych oblastí so zapojením miestnej komunity. Vyše štyroch rokov pôsobíme na poli medziodborového súčasného umenia, v žánroch ako nové médiá, maľba, hudba, divadlo, literatúra, história či kultúrna produkcia. Organizujeme rôzne prednášky, workshopy, festivaly, výstavy a vzdelávacie aktivity. Máme radosť, že sme skrz projekt Dimenzia Dobšau odhalili tajomné zákutia dobšinskej histórie a doslova z toho vyťažili maximum. Tešíme sa zo spolupráce s deťmi a z prívetivého prístupu predstaviteľov mesta. A najmä sa tešíme na vás 26. mája 2023 po zotmení pred radnicou v Dobšinej. Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Mgr. Dominika Nazarejová, UMČO

MILAN LACKOVIČ – ZLATÝ VÍŤAZ SVETOVÝCH SÚŤAŽÍ

Tak ako po každý rok, aj tento rok sa konali majstrovstvá sveta na trenažéroch, kde náš paraveslár Milan Lackovič, rodák z Dobšinej a čestný občan mesta Dobšiná, opäť ukázal svoje kvality, ktoré mu priniesli zlaté úspechy.

Halové majstrovstvá sveta vo veslovaní 2023: (WRICH), ktoré predstavil Concept2, sa konali 25. až 26. februára 2023. Tohtoročné trenažérové majstrovstvá sveta prebiehali ako hybridná súťaž. Spôsob hybridnej súťaže umožnil športovcom zúčastniť sa pretekov on-line virtuálnou formou, alebo prezenčne priamo v mieste diania, v Mississauga-Toronto, Kanada.

Virtuálni účastníci a taktiež športovci, ktorí sa zúčastnili osobne na MS, pretekali oproti sebe v reálnom čase. Veslársky klub SÍňava Piešťany poskytol nášmu reprezentantovi zázemie, kde v priestoroch klubu sa stretol celý štáb. Dňa 26. februára 2023 Milan Lackovič v kategórii PR 3 v šprinte na 500 metrov si obhájil svoje prvenstvo aj tento rok s časom 01:24.2. Na druhom mieste skončil francúzky reprezentant Florian Canolle s časom 01:27.2. Súper od českých susedov, Václav Trnka, skončil na treťom mieste s časom 01:31.1.

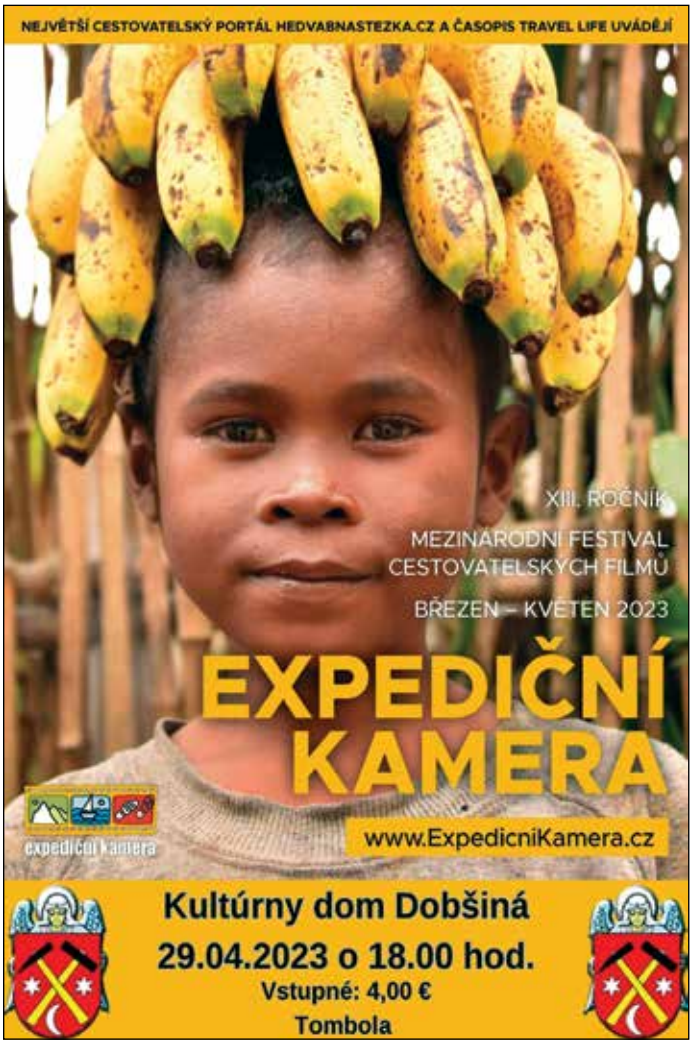
Majstrovstvá sveta v halových veslárskych šprintoch: Uskutočnili sa v dňoch 8. až 12. marca 2023. Ide o súťaž, ktorú organizuje Concept2 spolu so svetovou veslárskou federáciou. Miesto konania si každý pretekár volí sám, nakoľko ide online podujatie. Milan Lackovič v šprintoch na 1000 m v ktegórii PR3 (zrakové postihnutie) bol prvý s časom 3:07.1. Na druhom mieste skončil Hugo Barbotin z Francúzka, s časom 3:13.7. Na treťom mieste Václav Trnka z Čiech s časom 3:19.8. Rodákovi z Dobšinej gratulujeme a prajeme veľa síl a zdravia v ďalších výkonoch na svetovej úrovni.

Zdroj: SVZ, upr.: JK

INZERCIA

DOBŠINSKÉ NOVINY

DOBŠINSKÉ NOVINY – vydáva Mesto Dobšiná, ul. SNP 554, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č. 58–7/V.–2007 IČO: 00328197 Vychádza 12x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, ISSN 1338-7375, **Šéfredaktor:** Bc. Martina Valentková, **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Christína Brnčíková, Vladimír Václavík, Mgr. Etela Kukurová, **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, Mob: +421918615188 Mail: dobsinske.noviny@dobsina.sk, **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, DIGITAL PRO, s.r.o, www.digitalpro.sk. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!